

---

28 ERTMS

Aan de orde is het **VAO ERTMS (AO d.d. 24/06)**.

De voorzitter:

Wij hebben een zevental deelnemers van de zijde van de Kamer en de heer De Rouwe staat al te trappelen van ongeduld.

De heer **De Rouwe** (CDA):
Voorzitter. Ik dien een aantal moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de tijdelijke commissie ICT-projecten bij de overheid binnenkort haar bevindingen uit zal brengen;

verzoekt de regering, het proces rondom ERTMS zo in te richten dat de uitkomsten van de tijdelijke commissie ICT-projecten bij de overheid volledig benut kunnen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Rouwe en Van Veldhoven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 19 (33652).

De heer **De Rouwe** (CDA):
Ik keek even naar de voorzitter van de ICT-commissie, maar er waren voldoende mensen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Zwolle in het verlengde ligt van de Hanzelijn;

overwegende dat de spoorinfrastructuur tussen Zwolle en Lelystad al is uitgerust met ERTMS, maar het emplacement in Zwolle nog niet;

constaterende dat naast veiligheid, ERTMS ook voor capaciteitsuitbreiding zorgt;

verzoekt de regering, de voorrang te geven aan de invoering van ERTMS op het gehele traject tussen Lelystad en Zwolle (trein en spoor),

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Rouwe en Van Hijum. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 20 (33652).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het regeerakkoord spreekt over invoering van ERTMS per 2016;

overwegende dat een zorgvuldige invoering van ERTMS niet gebaat is bij harde deadlines;

verzoekt de regering, de invoering van ERTMS op het juiste moment te doen, hetgeen niet noodzakelijkerwijs in 2016 is,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Rouwe en Van Veldhoven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 21 (33652).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de budgetruimte voor de invoering van ERTMS begrensd is tot 2 miljard tot 2028 terwijl voor de periode daarna omvangrijke vervangingsinvesteringen en onderhoudskosten noodzakelijk zijn;

overwegende dat ERTMS verder gaat dan een boekhoudkundig einde van 2028;

overwegende dat ERTMS beoogt het Nederlandse spoor veiliger en efficiënter te maken waarbij ook knelpunten in de regio's kunnen worden opgelost;

voorts overwegende dat het voornemen bestaat om in eerste instantie "de brede Randstad" te voorzien van ERTMS;

verzoekt de regering om:

1. ook voor de periode na 2028 de nodige gelden te reserveren;
2. plannen voor te bereiden waarin ERTMS wordt ingezet voor hele land, in plaats van alleen de brede Randstad,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid De Rouwe. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 22 (33652).

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Voorzitter. Ik wil twee moties indienen. De eerste motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ERTMS niet alleen kan bijdragen aan het oplossen van toekomstige capaciteitsknelpunten op de PHS-corridors, maar ook aan het oplossen van bestaande knelpunten elders op het spoorwagennet;

overwegende dat zelfs na aanpak van de aansluiting Herfte de flessenhals Hattenerbroek-Zwolle-Meppel een veiligheids- en capaciteitsknelpunt is voor het bereiken van snelle en robuuste aansluitingen en kortere reistijden naar het landsdeel Noord;

overwegende dat de meerkosten van ERTMS hier naar verwachting beperkt zullen zijn vanwege het project "Zwolle Spoor";

overwegende dat de Spoordriehoek Zwolle-Groningen-Leeuwarden integraal onderdeel is van het PHS-budget;

verzoekt de regering, Hattenerbroek-Zwolle-Meppel op te nemen in de voorkeursbeslissing ERTMS en de Kamer voor 1 januari 2015 te informeren over kosten en baten hiervan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Dik-Faber. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 23 (33652).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ATB-Verbeterde versie minder impact heeft op het aantal roodseinpassages dan afgesproken en de Inspectie Leefomgeving en Transport stelt dat het effect uitgewerkt lijkt te zijn;

overwegende dat de transitie naar ERTMS jaren gaat duren en er bij deskundigen zorgen zijn over de veiligheid op de

resterende ATB-trajecten gedurende de transitie naar ERTMS;

verzoekt de regering, te onderzoeken hoe kan worden voorkomen dat tijdens een langdurige transitie naar ERTMS de veiligheid op het spoor verslechtert en de Kamer hierover binnen een jaar te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Dik-Faber. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 24 (33652).

Ik zie dat de heer Hoogland van de fractie van de Partij van de Arbeid van zijn spreektijd afziet. Het woord is aan de heer Smaling.

De heer **Smaling** (SP):

Voorzitter. Ik dien twee korte moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering ERTMS primair ziet als een spoorbeveiligingssysteem;

overwegende dat ERTMS ook veel voordelen biedt als verkeersmanagementsysteem, wat kan leiden tot capaciteitsverbetering door bijvoorbeeld korter volgen;

verzoekt de regering, de voordelen van ERTMS als dynamisch verkeersmanagementsysteem volledig te benutten;

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Smaling. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 25 (33652).

De heer **Smaling** (SP):

De tweede motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er onder de kabinetten-Balkenende is besloten om 1000 meest gepasseerde seinen te voorzien van ATB-Vv;

constaterende dat er inmiddels al ruim 2500 seinen zijn voorzien van ATB-Vv, zonder dat dit heeft geleid tot een significante daling van het aantal roodseinpassages;

overwegende dat aan de vooravond van de invoering van ERTMS een investering van 121 miljoen euro voor de verdere uitrol van ATB-Vv een vorm van weggegooid geld is, als niet duidelijk is dat dit tot minder roodseinpassages zal leiden;

verzoekt de regering, niet meer te investeren in ATB-Vv maar deze middelen aan te wenden voor het invoeren van ERTMS;

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Smaling. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 26 (33652).

We hebben twee minuten de tijd nodig waarin de staatssecretaris de moties ontvangt.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris Mansveld:

Voorzitter. De heer De Rouwe verzoekt in zijn motie op stuk nr. 19 de uitkomsten van de tijdelijke commissie ICT-projecten volledig te benutten. Ik zie deze motie als een ondersteuning van het beleid.

De voorzitter:

U laat het oordeel aan de Kamer?

Staatssecretaris Mansveld:

Ja, dat is ook goed. Wie ben ik om met u in discussie te gaan?

In hun motie op stuk nr. 20 verzoeken de heren De Rouwe en Van Hijum voorrang te geven aan de invoering van ERTMS op het gehele traject tussen Lelystad en Zwolle. Er wordt veel gedaan om de reistijd en de aansluiting bij Zwolle-Herfte te verbeteren. Dat is een flessenhals en daar moet iets aan gebeuren. Ik heb daar uitgebreid met de heer De Rouwe over gesproken. Er is in totaal 225 miljoen uitgetrokken om daar op korte termijn wat aan te doen. Ik trek daarbij samen op met de regio en daarmee zullen de wachttijden op Zwolle fors worden verminderd. Ik ontraad de motie.

In zijn motie op stuk nr. 21 stelt de heer De Rouwe in het dictum dat ERTMS niet noodzakelijkerwijs in 2016 hoeft te worden ingevoerd. Het project loopt op schema en ik zie geen enkele reden om de huidige planning los te laten. Als er aanleiding bestaat om een deadline aan te passen, kunnen we daar op basis van de halfjaarlijkse voortgangsrapportages over spreken. Ik ontraad om die reden de motie.

In zijn motie op stuk nr. 22 spreekt de heer De Rouwe over 2028. In het regeerakkoord is afgesproken dat ERTMS wordt ingevoerd met bestaande budgetten. Het Infrastructuurfonds reikt niet verder dan 2028. Er is nog geen budget voor de periode na 2028 en ik kan dus niet verder gaan, want ik kan daarvoor geen financiële verplichtingen aangaan. Om die reden schets ik ook geen eindbeeld, maar wel zeg ik graag toe om met het beschikbare budget van 2,57 miljard een zo groot mogelijk deel van Nederland met ERTMS uit te rusten, te beginnen bij materieel, de Europese corridors en de drukste lijnen. Ik ontraad deze motie.

In hun motie op stuk nr. 23 verzoeken mevrouw Dik-Faber en de heer De Rouwe het traject Hattemberbroek-Zwolle-Meppel op te nemen in de voorkeursbeslissing ERTMS. Vanaf 2017 wordt geïnvesteerd in een groot en effectief pakket maatregelen om de reistijden en de aansluitingen op Zwolle-Herfte te verbeteren. Zoals ik zojuist al zei, gaat het om 225 miljoen, waarin ook de Koopmansgelden zijn begrepen. Ik wijs in dit verband op mijn brief van 17 december jl. Ik trek hierin samen met de regio op. Dit staat los van ERTMS en ik van mening dat dit pakket voldoende bijdraagt aan het verkorten van de wachttijden op Zwolle. Ik ontraad dan ook de motie.

In de motie op stuk nr. 24 vraagt mevrouw Dik-Faber de regering, te onderzoeken hoe kan worden voorkomen dat tijdens een langdurige transitie naar ERTMS de veiligheid op het spoor verslechtert. Zij vraagt ook, de Kamer daarover te informeren. Ik laat het oordeel over deze motie aan de Kamer.

In de motie op stuk nr. 25 verzoekt de heer Smaling, de voordelen van ERTMS als dynamisch verkeersmanagement-systeem volledig te benutten. Ik wilde zeggen dat ik de motie als een ondersteuning van het beleid beschouw, maar dat vindt u niet goed, voorzitter. Ik laat het oordeel daarom aan de Kamer.

In zijn motie op stuk nr. 26 verzoekt de heer Smaling de regering om niet meer te investeren in ATB-vv, maar deze middelen aan te wenden voor het invoeren van ERTMS. De heer Smaling weet wat mijn conclusie over deze motie is, maar ik wil die toch nog graag een keer onderbouwen. De voorkeursbeslissing ERTMS laat zien dat het nog de nodige jaren zal duren voordat ERTMS breed is uitgerold. Ik heb meermalen aangegeven dat het voor de veiligheid op het spoor van belang is om in ATB-Vv te blijven investeren voor de periode waarin ERTMS nog niet volledig operationeel is. Daarbij gaat het niet alleen om het aantal STS-passages, maar ook om de ernst en de effecten daarvan. We zien dat deze enorm afnemen. In mijn brief heb ik de vorige week aangegeven dat ik ATB-Vv de komende jaren gefaseerd zal uitrollen, dat wil zeggen in tranches. Deze aanpak geeft mij ook de gelegenheid, de verdere uitrol te monitoren en rekening te houden met de laatste inzichten in de invoering van ERTMS. Ik ontraad deze motie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Tot zo ver dit VAO. Vanavond of vannacht gaan wij over de moties stemmen.